

Cíklo 10.
8. měrza.

Bom haj Bóh!

Létnik 18.
1908.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strwja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wsédne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Zenjebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicízchčeřni w Budyschinje a je tam ja schtwórtlétne pschedplatu 40 np. dostac̄.

Njedžela Invocavit.

Luk. 23, 33. 34.

Na Golgatha naš žłowa nascheho sczenja w duchu pschebzadža, na tamnu hórkę, kotaž w zylém ſwécze ſwojego runjecza nima. Wschitke pucze stareho ſweta k njej horje, wschitke pucze nowego časa s njejde dele wjedu, na nju wróčzo počasju. S hory Moriah, hdzej dyrbjesche Abraham ſwojego jenickeho ſyna woprowac̄, wóczko s wježelej nadžiju na Golgatha won hlada, a hischeze s njebjeskeje ſwiatnizy, s nowego Jerusalema na nowej ſemi budžem y my wróčzo ſhadowac̄ na wopor, na Golgatha dokonjanu. Derje kózdemu, wo kótrymž móže šo prajic̄, so ſu šo tež jeho žiwenja pucze k tutej hórzę wobroc̄ile!

Wěscze, tež człowiſka luboſc̄ je wulke wězy dokonjała. W 18. lěstotetku w franzowſkim měscze Marseille mór ſashadžesche a to s tajkej mozu, so šo wschitke ſwiaſki ſwójbneho žiwenja roſwjafachu: starschi ſo wjazy wo ſwoje džeczi njestarachu, a džeczi niz wjazy wo ſwojeju starscheju; džakownoſc̄ ſdasche ſo wotemrjeta byc̄. Lékario ſebi žaneje radu njewjedžichu. Žadyn s nich prajic̄ njemóžesche, tajki pucz tuta khorosc̄ w czlewkim czèle džesche. Duž wožebny lěkač, s mjenom Handrij Guyon, ſlubi, so chze to dokonjec̄. To njebesche lohkoſmyſlena hordosc̄ abo czesczelakomnoſc̄; wón wjedžesche, ſchto chzysche. Vjes komdženja ſwoju požlednju wolu ſestajawſchi ſo ſpovedasche, Bože wotkaſanje ſwjeczesche a ſwój ſkutk dokonja. Schtož naſhoni, wón rucze napiſa a papierku do fiſala połoži. Dwanacze hodžin

po tym běſche wón morwy. Jego mieno budže ſo ſa wſchitkón ežaſ ſ czesczu mjenowac̄. Ale my hižo ſ jeho ſpovjedanja a wuživanja Božeho wotkaſanja widžimy, ſ wotkal je wón móz wſał, ſa wobydlerjow ſwojeho města wumrjec̄. Woheń jeho luboſcze běſche na tamnym wulkim ſwiatym wohenju ſahorjeny, kótryž ſo něhdý na Golgatha horjesche. — Wschitka wěrna, nadobna, woporna człowiſka luboſc̄ — tam ma wona ſwoje žorlo. Kazž Jeſuš, tak hewak ženje nictó lubował njej. Tež hdý by wón mječazy, žaneho žłowa njeprajiwſhi na kſchizu wiſał, my dyrbjeli ſpěvac̄: Tybaž krócz budž poſtrowjeny, kij ſy mje tak lubo měl! A nětk je wón hischeze ſwoju luboſc̄ w kraſných, dobywařskich žłowach ſ kſchiza dele wobſwědečil. Prěnje ſ nich nam naſch text podawa. Dajmy je ſebi hļuboko do wutroby a do ſwědomnja ſaſhczepic̄!

Rospomný ſebi proſtu mrějozeho Jeſuſa:
„Wóteže, wodaj jim; pschedtož woni njewjedža, ſchto czinja.“

1. Schto ma tuta proſtwa na ſebi?
2. Komu wona płaczi?

1. Němý, kož wozra k reſanju, kotaž ſwój rót nje-wotewri, je Jeſuſ na ſwoje woporne město ſchol. Lědom ſo je tamnym plakazym žónskim napominařſke žłowo luboſcze pschiwołał. Nictó žaneje ſkóržby ſ jeho rta ſkyschal njej, niz na njewužlyſhane wužměſchenje, kotrež je wón hižo rano ſahe pschenjesc̄ měl, niz na czežu kſchiza, pod kotrejž ſo wón k ſemi ſwiese, niz na žaſoſnu martru, jako jemu hoſdze psches nosy a ruzy czěrjachu a ſ poſtajenjom

a wobtwjerdzenjom kschija jeho zmjercz sprózne, ranow-połne czelo satshażowachu. W tym wschém żadny synk skóržby. Nětk won mjes dwemaj skótnikomaj wiży, kotrejuž su i jeho wjetšej hanibje s nim kschijowali. Won te bołoscze saczuwa, kotrež jemu jeho zwjate staty rostohaja; won na wschitkich wobliczach niczo druhe njewidzi, hacż hanjenje a zmęch; jow hrubość wojerśkich wotrocžków, kotsiż jeho draſtu mjes żobu dżela, tam wótre, ranjaze żlowa wschischich luda; won shoni, so je njeprawdoscž dobyła a so njebjo mjelči. Dha won zwój rót i zwojemu prénemu żlowu wotewri a prožy: „Wótcze, wodaj jim; pschetož woni njewiedża, schto czinja.“

Kajke to żlowo! Kajka to próstwa! Pod kschijom hrubość a niška myśl, na kschiju wszołe, nadobne smyžlenje; pod kschijom hara a ropot, we wutrobie kschijowanego Sbóžnika mér! Tuto żlowo nam połaze, so Chrystus s naszeho naroda njeje, so je won wjazy. Kaž je won wot młodoscze żam cžinił, jako won dżesche: „Njewescze wj, so ja byż mam w tym, schtož mojego Wótza je?“, kaž je zwojich wucžobnikow żo modlicz wucži: Wótcze nasch, kaž je won krótko prjedy hakle i Pětnej prajil: „Njedyrbiak ja tón khelich piež, kotrež mój Wótz mi dał je? — tak won tež nětk, i zmjerczi na kschiju wotkudžen, wot wschitkich wopuschczony, wot zwojich wucžobnikow pscheradžen a saprety, zwuje wułhowanje pola zwójego Wótza w njebiežach phta. O so bychmy tež my to samohli! so bychmy tež my w cžażach nusy, hdźż naž nasche. semske swoże wopuschczuje, a nasche nadzije naž sjebaja a zmjertne stysknoſeje naž wobdawaja, wołacz mohli: Abba, luby Wótcze! My tak husto skoržimy a żo hněwamh a žudžimy; my radži winu na druhich wotwalujemy a na teho kienja a jeho pucze morkotamy. A tola, schtož cžini Bóh, wscho dobre je, pschetož won je nasch Wótz; tak je Chrystus, kiz w jeho klinie běsche a jeho wutrobu snajesche, nam jeho sjevił.

Wótcze, wodaj jim! Džiwna modlitwa! Won njepróžy, kaž bychmy my żnano na jeho měscze s wjecžiwej wutrobu prožyli: Wótcze, saplačz jim; won tež wo wostoreżenie Božego żuda njepróžy, so bychu woni hischeze cžaża dobyli, pokutu cžinicz a żo wobrocžic; jemu to njeje doſć, so won Boże wjeczenie na nich dele njewoła, so woni jich wěcznemu ſkażenju njeprchepoda, kaž běchu woni to wschitzu ſažlužili, ně, won pscheje, so by tuta jeho krej, kotrež woni pscheliwaju, tutu jeho krej, wo kotrež běchu woni prajili: wona pschińdż na naž a na nasche džecži, — jim wodacze tuthych jich hréchow dobyła a sa nich ręčała, lěpje ręčała. Hdźli Žabelowa krej. Wótcze, wodaj jim! weso woni teho hódní njeksu, so ty jim hnadi spožecži, ale mje dla, mojeje krwě a zmjercze dla, dokołž ja niz jenož psches nich, ale tež sa nich wumru, spožcz jim wodacze.

Kajka je to tola luboſcz! Schtož je tón kienja we zwojim wulkim przedowanju na horje zwojim wucžobnikam porucži: „Lubujeze zwojich njeprcheczelow; żohnujcze tych, kiz waž poſleja; cžinice dobrotu tym, kiz waž hidža; proscheze sa tych, kiz wam schłodža a pschecžehaju waž“: po tym je won jow w najczeszzej hodžinje zwójego žylého žiwjenja żam cžinił. Wjetški hréch njebu ženje wobenženy, ale tež wjetšcha luboſcz ženje wopokaſana. Schtož běsche Žesužowe najsnutskowniſche smyžlenje w jeho žylém žiwjenju bylo, to běsche nětk tež jeho poſlednie žadanje. Wopravdže, w tym wołomiku, hdźżż won wjedžesche, so zmę źebi wot Wótza najwjetšche wuproſhcz: tehdź najprjódź sa zwojich njeprcheczelow prožycz, so bychu woni khostani njebuſi, — to rěka: čłowjekow a hréchnikow lubowacż, niz s čłowiſkej luboſcžu.

Haj, hischeze wjazy: Žesuž żo s tym njeſpoloſi, sa tych prožycz, kiz su jeho na kschiju pschibili, woni jich tež hischeze psched zwojim Wótzom samolwja: Woni njewiedża, schto czinja? Schto to roſyti? Wyschisci měchnizi a pižmarwucženi, Pilatus a jeho wojerſz

wotrocžy jara derje wjedžachu, so woni njewinowaneho wobſkoržowachu, prawego i zmjerczi ſažudžichu, čłowjeka kschijowachu, kotrež niczo zmjercze-hódneho cžinił njebesche — a tola: woni njewiedża, schto czinja, njewiedża, nad kim żo pschehrēſcha a czeje grath woni w tuthym ſluktu cžemnoſcze su; wjedža drje, so je jich cžinjenje hréch, ale njewiedża, kał wulfi, kał żałozny hréch — ach, my i narodej žłusčamh, kotrež njeje jenož wot Boha wotpadnył, ale tež teho kienja krafnoſcze kschijowal.

Ale kał, njerěka to ſkonečne kóždy hréch samolwječ, dokołž napožledk kóždy s njewiedzenja pschińdże? Ach ně, tež tuto njewiedzenje běsche jich wina, kotrež nusnje wodacza trjebasche. „Hdy bych ja njeprchischoł a jim to njeprajil“, rjeſnje tón kienja, „dha bych žaneho hrécha njemeli; nětk pak njemoža s niežim zwój hréch ſamolwječ.“ Woni wschitzu, ja kotrež tam Sbóžnik prožy, we zwojim ſažlepjenju njewiedžachu, schto cžinjachu; ale hdźż won tež jich ſažlepjenje s wutroby wobżaruje, tu winu tychle ſažlepjenych woni pręcz njemóže, winu jich hrécha, winu jich njewerh; teho dla won prožy: „Wótcze, wodaj jim!“

2. Komu tuta próstwa placzi?

Tym wojerſkim wotrocžam? Wěscze; čzi wschak běchu jenož grath bjes ſamolwjenja a winy, čzi jenož po tym cžinjachu, schtož běsche jim Pontius Pilatus porucžił. Ale hdźż tón hejtman pod kschijom wusnawa: „Saměrnje, tutón je Boži syn był“ — dha běsche to tym druhim hréch, so woni njewusnachu. Ale Pilatus Žesuža njebudžiſche i zmjerczi wotkudžił, hdźż by jeho tón lud se zwojim wołanjom: „Puszcžiſt tý teho, dha tý khežorowý pschecžel njeſký“, i temu nječiſhczala. A tón lud, kotrež běsche hakle psched kříſimi dnjemi temu kienjeſi palmy na pucž žlał, wěscze Barrabaſa město Žesuža njebudžiſche wusnolis, hdźż by won wot wschischich a starskich luda naschczuwanych njebuſi. Tím wschitkim kienjeſowe dobroproschenje placzi, židam kaž pohanam, temu ſlepemu, swjerschnemu, lohkomžlnemu ludej kaž tež jeho wodžerjam, tutym ſažaſtym hidžerjam a njeprcheczelam teho kienja. Haj, kaž je žylé žiwjenje a czerpjenje Žsyna Božego wopor ſa hréchi čłowjestwa, tak tež jeho żlowa na kschiju žylý žwět wopſchimnu, wschitkich njewěſtých a njewěrjožnych, tamnych wucžobnikow, kotsiž su jeho tak hórkó ſranili, ale tež tych pohanow, kotsiž dženja hishcze w ſčěnu zmjercze ſedža.

Tež my żobu pod kschijom ſtejimy, tež na naž dyrbí tón kienja ſtoržicž: „Ty by mi džela nocžnił ſe zwojimi hréchami a by mi próžy nałożił ſe zwojimi ſkoscžemi.“ Kajki troſcht, so je tón kienja tež ſa naž prožy: Wótcze, wodaj jim! Tón wschisci měchnik je do najzwjecžiſcheho ſaſchol a wěczne wumozjenje dokonjal. Dolžne liſty su rósdrjene. Schtož jenož wodacze phta, móže jo namałacž. Schtož chze ſbóžny bycz, temu je pucž wotewrjeny. Lubi čžitarjo, mače wj hréchi, kotrež su njewodate? Padnčze na zwuje kolena! Tón Sbóžnik ſo wo wasche njezmjertne dusche prózuje.

Schto dha je Žesuž ſe zwojim dobroproschenjom pola Boha dokonjal? Pschi Lazarowym rowje je won prajil: „Ja sawěſcze wěm, ſo ty mje pschezo wuſlýchischiſ.“ Tak je tež tuta jeho próstwa nad tymi, kiz běchu na jeho zmjerczi winoſci, wuſlýchchana. Schto běsche to druhe hacż móz tuteho dobroproschenja, ſo ſo tón ſchachar wobrocži a tón hejtman ſwoje rjane wusnacze wotpołoži a tón lud na zwuju wutrobu dyri? Schto běsche to druhe hacż móz tuteho dobroproschenja, ſo ſo na prěnje Pětrowe przedowanje 3000 wobrocži, ſo Schčěpan mrějo Žesužowe prěnje žlowo na kschiju ſa zwuje poſlednje. Žesužowe poſlednje žlowo ſa zwuje prěnje ſčini, ſo Bóh iſraelſkemu ludej hischeze 40 let hnadnego cžaża wostaji, prjedy hacż ſe zwojim žudom pschińdże a jemu w tuthym cžażu evangeliſ predowacž da? —

Nětko je tón kienja i Božej prawizh powyscheny a zwuje dobr

prosčerškej ruzý sa wschitkó hchesczijanskí lud, sa zyłe čłowjestwo posběhuje; haj tež sa jenotliweho placzi: A je-li schtó by hréškil, dha mamy ręčnika pola Wótza, Žesom Chrysta, kž je prawy. A tón žamý je to siednanje sa nasche hréchi, niz jeno pak sa te nasche, ale tež sa te zyłeho žweta.

Wumoženie je dokonjane, wodacze hréchow sa naš pschihotowane w krwi hchijowanego. Ale jenož temu ſo pomha, kotrež pokutu czini, ſo wobroczi a ſe ſbožneho ſhonjenja ſpěva:

Twój hchijz a mieno kraſne
Tu w mojej wutrobje
Sso pschezo žweczi jaſne
A tež mje ſwieſzeli.

Praj, nočzesch ty taſki wobhnadžený, ſbožony čłowjek bhež?
Hamení.

M. w B.

Kak hnadu Božu podarmo njebjerjem.

2. Kor. 6, 1—10.

Hlóš: Chrystus, kž naš wutrowi atd.

Njebeť hnadu podarmo
Božu nichčo tudy;
Schtóž dacž žwjeczicž nočzyl ſo,
Woſtanje džé ſhudý! —
Cžaž je nětko ſpodobny,
Sboža džen' nam keſeje;
Bóh je pomhacž hotowy,
S miloſcžu naš hréje.

Na hchijz sa naš do ſmjerče
Sbóžnik Žesuž džesche;
Wumohł ſi poſlečza naš je,
Hdyž našch Ssrédnik běſche.
Hlej! nětko wumoženi ſmy,
Naſtał džen' je ſboža;
S hréchow krucze ſtawajny,
Hnada žwecž naš Boža! —

Pohóřchenja niſomu
Nihdže njedawajny;
Sprawnoſež ludžom wutrobnu
Widžecž wſchudže dajny!
Sſlužobnižy Boži ſmy,
K herbſtu poſołani,
Duž budž khód našch khwalobny,
So ſmy ſi njemu khmani!

W ſzczepliwoſcži, w žakoſčach
W niſach, puſtach, jaſtwach,
W ſměſtach, prázach, ſtyſknoscžach,
W druhich wſchelich ſtrachach,
Stejm̄ jako rhezerjo
Boži bjes ſhablanja;
Sswérni wopokažny ſo,
Hdyž naš ſlóstni hanja! —

Plody Ducha pschinjeſm̄y
Boži ſlužobnižy,
W Božej možy ſylni my
Budžmy podružnižy,
Kž psches cžesč a hanibū
Džem̄ ſi ſtejſom tudy
K njebjeſkemu wjeſzemu
Swólne psches žwet ſhudý!

Njeſnajomni ſnajomni
Ssm̄ wſchal, mréjo — žiwi,
Runjež wótrje ſchwitani,
Tola cžerſtwi, cžili;
Grudni pschezo wjeſzeli
Woſtanjem̄; ſhudži,
Woprawdže pak bohacži,
— Džiw ſa ſlepých ludži.

Hlej! tak njeiſm̄y podarmo
Brali hnadu Božu;
Sbóžnik pschekraſníl je ſo
We naš, domjedl ſi ſbožu
Naš, hdyž jeho lubi ſmy,
Kotrychž kryje žwěru,
So ſ nim ſbóžne dozpm̄y
K njebjeſkemu měru. —

U.

Sahrodník a róža.

Sedyn mudry sahrodník měſeſche rjaný róžowy pjeník, kotrež starobliwje woſhladowaſche; potom pak wón jemu jedyn rjaný khmut po druhim ſi wótrym nožom ſwotřesa. Tola hlej, tón jeniczki prut, kž hichcze ſtejſeſche, dorostowaſche ſe wſchej mjeſhu ſorjenjow ſpodživneje cžerſtwy a mózny, a ſ njeho roſvi ſo naj-

rjeniſcha róža zyłeje ſahrody, tak nimo měry luboſneje wónje a wabjaveje kraſnoſcze, ſo ſo wſchitz na tym woſchewichu.

Nječzini naſch njebjeſki sahrodník runje tak ſi thmi ſwojimi? Tu je duscha, ſa kotrež je wón woſebje ſhodžil — a je jej thſaz wopokaſmow ſwojeje dobročiwoſcze a miloſcze dawał, a wona je ſo czahnyč dala a chyła rada keſecž ſi jeho cžefczi. Duž tón ſtej ſtenadžizy pschikhadža ſi wótrym nožom horja a thſchnoſcze a bjerje jow a tam, roſreſuje jedyn drohi ſwiaſt po druhim, tak ſo cži druh, kotsiž bratrej jeho cžiche ſbože ſawidžachu, jeho wot Boha wopuschczeneho myſlachu, kž do cžehnoth pschekadžený ſam ſychoſuje: „Ah, ſtej ſtej, cžeho dla a ſak doſho dha ſy ſapomnił, mi hnadny bhež?“ — Ale hlejče, wutroba, kotrež buchu wſchě druhé podpjeru wſate, bjerje nětko wſchu ſiwnoſež ſi teho praweho ſorjenja, Žesuža Chrystuſha, kotrež je džé prajil: „Bjeſe mnje nje-možecze ničo cžinicž.“ Ale nětko haſle njeſe wona prawe plody ſa ſwojeho ſtej ſtej.

F.

Strachna ſuſodžina.

Njeſdawno cžitach wo luboſcziwei, ale strachnej žónſkej, kotaž w tymſamym domje ſ Dobruschez młodymaj mandžellskimaj býdlesche. Tale ſuſodžina běſche ſi wudowu, bjes džecži, mějeſche wjele ſwo- bodneho cžaža, cžinjeſche rada wopryth, njeſobrachowaſche ženje w ſemſchach, pschikhadžesche husto ſi Dobruschezom a bajkaſche do- wěrnie wo tym a tamnym; tola wona njemějeſche ani ſdacža wo tym, kajke mjeno běchu jej ſkradžu dali. ſtej ſtej „Alle“ — tak mjenowachu zyłe mjes ſobu tu luboſcziwu, ale strachnu ſuſodžinu. Cžehodla? Pschipoſluchajny jeſnej rěči a my pschicžmu teho hnydom ſhudamý.

„Cži nowi pschicženjeni ludžo lobrka ſu jara duschni a pilni; tón muž ſobotu wjeczor hnydom wot džela domoj pschikhadža a njedželu popołdnju wón ſe žonu a džecžimi won do polow ſhodži; ženje wón do korežm̄ njeidže — ta žona dyrbi prawe waſchnje měč a dobra hospoſa bhež!“ Tak džesche ſtej ſtej Dobruschowa.

„Wěſče“, wotmolwi ſtej ſtej „Alle“, „to je wſcho wěrno. Ta ſym tu ſwójbu tež hžom někotry cžaž ſem wobledžbowala. Alle“ — a tudy wona cžiſchſho rěčeſche — „něhdž bu wjele wo ſtej ſtej Budarjowej rěčzane; jako młodá holza je wona piecža žaloſnje lohkomyſlna byla — nětko wſchal móže pschi tym wjele pschěhnate bhež — ale — ſornjatko wěrnoſcze pschezo w tym tež!“ —

Tako ſtej ſtej Dobruschowa wjeczor ſwojemu muzej tule roſ- mlowu ſdželi, wón ſpomnjene nowe mjeno ſa tu plizatu ſuſodžinu wunamaka — a měnjeſche: „Hdy by wona 13. ſtar w 1. liseſe ſw. Pawoła na Korinthiſkich pilniſchco cžitala a psches brylu luboſcze hladala, njebychu ji jeſne „Alle“ tak hladžy psches hubje ſchle.“

F.

Móz hrécha a jeho mſda.

Wěrna podawiſna ſe ſańdženeho cžaža.

(Pokracžowanje.)

Lódžer ſo poſkoniwschi wotžali. Kamjeniz psches zyku nōž wo Cžornakowych hréchach myſlesche a ani wóczka njeſacžini. Dokelž ſo pschi tym jeho myſle pschezo bóle ſamuežachu, pytaſche pomož w modlitwje, a nětko wón psches wýſhſe ſhwělo roſ- žwěczeny ſpóſna, ſchto ma cžinicž. Wón dyrbi, tak ſebi myſlesche, Sbóžnika ſeſnač; pschetož ſnaje-li wón jeho, dyrbi jeho tež lubowacž, a hdyž jeho lubuje, dha njeje móžno, ſu by pschecžiwo njemu hréškil. Po tymle měnjenju chyſche ſo wón ſložowacž, a kóždu próſdnu hodžinku, kotrež jemu jeho ſaſtojſtwo wostaji, chyſche

ł wumóženju njesbožownego nałożecz. Wschako bě jeho powołanie, hubjentym fluzicz, a tutemu powołaniu bě ſo wón woſebje wot teho čaſha, hdżež běſche jeho luba mandželska ſemrjetka, ſi zylej wutrobu podał. Nasajtra rano jeho ſynek ſank papjeru w ruzy dżerżo dō iſtwy pſchifaka.

„Schtu tam masch, mój ſynek?“ ſo nan praschesche.

„Wobras čeřwjenobrodacza, kothrž je tu wcžera był“, hólčez ſi horda wotmolwi a nanej mužozu hlouwu, ſi čeřwjenikom ryžowanu, poſaſa. ſank mějſeſhe nad tym ſwoje wjeſele, ſo wot ranja hacž do wječzora ryžowasche a molowasche, a kóždy, kothrž jeho ryžowanja wiđeſeſhe, njemóžeſhe ſo nad wutvojnoscžu jeho ruki dodziwacž. Woſebje bě ſank wuſchilny na molowanje wobliczow, kotrež wón, je ras wuhladawſhi, nadpadnje podobne ryžowasche. Ramjeniz bě ſam wſchón pſchelapnijený pſches wobras, kothrž Čornakowe woblicžo poſaſowasche.

„Čeſho dla dha ſy runje jeho ryžował?“ ſo nan praschesche.

„Čeſho dla?“ ſank khotnje ſnapſchecžiwi, „dokelž ſy m wſchě hlouw yapoſchtołow ryžował, jenož Judaschowu hiſcheze niž. Dolho ſy m ſa njej phtal, tola ſkonečnje jenu namakał, kothraž ſama mijeno teho ręči, kothrež pſchedſtaja — njedža ſo to tebi tež tak, nanko?“

„Mějeno ręči?“ nan wopſjetowasche, „tač to měniſh?“

„Měnju“, hólčez wažnje praſi, „ſo mam tu woprawdžiteho pſcheradnika, kothrž njetrjeba pjenježnu móſcheń w ruzy džeržecž, ſo bychm hujedželi, kajkeho ducha je džecžo!“

„Nječzí ſamu žaneje kſchinwy, mój ſyno!“ nan ſi poſběhnijenej ruki warnowasche. „Bóh, ſtworiczel člowjekow, njeje tych ſa ſwiatlych, tamnych ſa ſatamanych poſtaſil a wuſwoliſ.“

„Niž?“ ſnapſchecžiwi ſank, „a tola moħł to ſkoro wěriež. Ty, na pſchikkad, luby nano, mi pſchezo ſe ſwojim milym wobliczom pſched duſchu ſtejich, hdži čzu Khrystuſa molowacž, a najſkerje, předy hacž ſy ſebi na to pomysliſl, ſy m twoju hlouw i temu wužiwał.“

„Ty tajki hewaki!“ ſawola Ramjeniz a hólza luboſeſzijwe koſchesche.

Na druhi dženj ſarać Čornaka wopyta. Wſchón proſdný čaſh wón i temu woprowasche, ſo by jeho na prawy pucž dōwiedź. Škonečnje po wulkej próžy ſo jemu ſdasche, ſo ſmě poſutnemu i dobrym ſwědomnijom jeho hréchi wodacž a w nim polepscheneho noweho člowjeka widžecž. Hacž runje ſi čaſhami ſažo dwelowasche, ſo zuſy woprawdže roſkath pod ſwojim czežkim hréchom czerpi, dha ſo ſarać tola tež bojeſche, ſo moħł Čornak ſadwelowacž a ſi nowa do hrécha padnycž, hdži by jemu dlěje dobroth kſhesčijanskeje zhrkwje ſadžeržał. A temu hiſcheze pſchiindže, ſo bě ſo nětko ſečzo nimale minylo, a ſo Čornak, roſestajo, ſo dyrbí nětko bóřsy wotjēcž, wutrobnje proſchesche, ſo by ſo jemu předy teho pſchedſtup i Božemu bliđu dōwoliſ. Duž Ramjeniz do Čornakowej pſchitwy ſwoli a jemu ſi dobom ſlub wotpuſchecž, kothrž jemu ſakſa, na ſraj ſtupicž. Čornak ſo po ſdacžu najbóle nad tym wjeſeleſche, ſo njetrjebasche dlěje na kódži wostacž. Žeđnatu njedželu po ſswiatzej Trojizy Čornak do Pětrowskeje zhrkwje pſchiindže. Ramjeniz da jemu hiſcheze ras hréchi ſpoſyedacž, a jemu jeho pſchedſtupjenja pſchedſtaji, tola tež ſi dobom na Božu bjeskonečnu luboſeſz poſaſa a jemu ſi yapoſchtoſkej khotnoſeſz roſestaji, ſo jeho, hdži by klyſchal, ſo je ſažo ruki ſa zuſym ſublom wupſchestrél, jako ſhubjeneho člowjeka khostazej prawdže pſchepoda.

Čornaka bě ſo pſchi tutym duchownym napominanju widomny njemér ſmozował, wón ſo ſi jeneje ſtronj i druhei ſuwaſche a poſlada druhy ſi czémnym njewěſtym wóczkom na duchownego, kothrž ſi roſjaſnjenym woblicžom pſched nim ſtejſche; tola wón hnydom ſažo hlouwu i ſemi poſhili a ſo po ſdacžu nutrije mod-

leſche, jako ſo wodacže hréchow pſchipowjedasche. Po předowanju Čornak ſe ſpoſyednymi i woltarzej ſtupi. Tač ſo jemu ſwječenym khléb poda, wuhlada Ramjeniz we woblicžu ſpoſyedneho tajki pſheměnjenym džiwi wuras, ſo wón naſtróžany ſatſhepota a jeho hróſbne ſačuče ſapſchimy.

We ſwojim dženiku bě wón wo hróſnym Čornakowym napohladze napiſał: „Čornak w tutym woſomiku ſam na ſebje podobny njebě. Wón na mnje poſlada, tač by chył rjez: „Hdy budžich tola tač njemudry njebyl, ſo tebi w straſche pſcheradžicž, dha bych nětko ſvobodniſchi był.“ Skoro ſo ſta, ſo ſwječene wino roſlinych, tač mi wſchě ſtarý hrajachu. Bóh ſwornuij, ſo by moja bojoſež neſchto druhe bylo, hacž ſežehw kſlowjſkeje ſlaboſcze a ſhamornoſcze.“

(Pſchichodnje dale).

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Na pſchihotowańi (präparandže) we Wojerezach je ſo ſaňdženym thđenj přenje pſchijimanske pruhowanje do ſeminara wotmělo. Na pruhowanju wobdželi ſo 23 mlodych wučomzow. S nich wobsta 19 pruhowanje, kotsiž ſo nětko do wſchelakich ſeminarow roſdžela. Mjes nimi je tež wjazy ſſerbow. Tač je nadžija, ſo pſches Wojerowſku pſchihotowańju ſažo wjazy ſerbskich wučerjow nabudžem, ſo tež pruske ſerbske ſchule ſažo ſerbskich wučerjow doſtanu!

— S naſladowom knjesa Marka ſſmolerja je ſo po pſchecžu někotrych knjefow duchownych knižka „Něſhpory ſa poſtny čaſh“ wudale. Schtò je je ſeftajal, ſi knižkow widžecž njeje. Wone ſu jara ſkładnje ſeftajane a kſmane, wutroby dowjescž do wopomijecža czeřpjenja naſchego droheho ſbóžnika. Pjecž tajkich něſhporskich poſtnych liturgiſkých Božich kſlužbow knižka wopſchija. Spěwanje woſadu, intonazije, cžitanje historije czeřpjenja ſo wotměnuje a tež roſpominanje duchowneho wo wotdželu ſwiatyho píſma ſi historije hréckeho czeřpjenja a wumrjecža naſchego ſbóžnika město namaka. My pſchejemy, ſo by knižka w naſchich woſadach po nečzim ſastup namakała a ſo po poſtne ſemſchenje po njej ſaložile.

— W kaſarmach w Budyschinje, hdžež běſhu někotſi woſazy na ſtraſchnu khorosce, ſproſtñjenje tyła, ſchorili, ſu nětko woſazy bohužel, na tyfus ſchorili.

— Moſt pſches želesnizu na Nowoſalzské dróſy w Budyschinje ſo zyle pſchetvari a je i temu ſejm 140,000 hrivnow pſchiswolit.

— Na daletwarjenje želesnizu ſi Radwora do Wulkeho Hajna po ſdacžu w bližším čaſhu nadžija njeje, dokelž wyschnoſež ſwólniwa njeje, do twarjenja tuteje želesnizu, na kotrž ſo doſko hižom nadžija ſtaja, ſwolicež.

— Pruhowanje na duchownſtwo ſtudowazych pſchi Lipſczaſkej universicze je ſo w tych dnjach ſſlončilo. Samolwiko je ſo i pruhowanju 33 ſtudowazych, wot kothrychž 3 do pruhowanja wróčo ſtupicž. 30 je pruhowanje wobſtało.

— Na gymnaſijach a wyschſich realskach w Sakskej ſo mloženzam, kotsiž nětko wotſalne pruhowanje czinja, woſebite napominanje woſjewi, ſo njebychu ſo roſkudžili, prawa ſtudowacž; pſchetož tole poſołanje je do zyla pſchepjelnjene. Na doſke lěta njeje nadžija, ſo prawisnizu, kotsiž ſu druhe pruhowanje wobſtaſi, na ſudniſtwach jako ſudniſz měſtina namakaja. Tež licžba ręčnikow lěta wot lěta roſcje, dokelž na ſudniſtwach nichtó měſtina njenamaka.